

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI LAP.

Megjelenik hétfő és csütörtök kivételével minden nap.

HIRDETÉSEK a szerkesztőségben és a kiadóhivatalban vétetnek fel.
Szerkesztőség: és Kiadóhivatal:
Bende Imre-u. 3. sz.

Tarsszerkesztő:
Wagner Anta!

Laptulajd. és fel. szerkesztő:
Dr. Valentin Emil

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor. Vidékre 16 kor. Egyes szám ára 4 fillér

Kinőttünk a kabátunkból,

olyan alaposan kinőttünk belőle, hogy alig ér már a csipőig az a kabát, amelynek szárnyai a bokánkat verték. Igaz hogy ezt a kabátot harminc esztendővel ezelőtt szabták ránk, ennyi idő alatt pedig bizony kinővi az ember a kabátját, csak hogy ezt a kabátot a mi városunkra szabták harminc év előtt, három évtized pedig amennyire sok egy ember életében, olyannyira kicsiny egy város életében.

Rengeteg az a kellemetlenség, amelyet harminc év előtt alkotott építkezési szabályzatunk miatt kell elszenvednie a publikumnak. Az akkor csinált szabályzat úgy szabta meg, hogy a város középpontjától kétfelnyire fekvő részeket nem vette a belterülethez.

Az akkor szabott kabát az akkori Bajának jó volt és nem a kabát csinálói a hibásak abban, hogy ez a kabát ma már csipőjéig sem ér a mai Bajának.

Innen van a sok kellemetlenség, mert a régi kabát a város testének legkényesebb részeit is meztelenül hagyja.

De van a bajai építési szabályrendeletnek még számos olyan hibája, amely sok kellemetlenségnek az okozója. Ha itt felsorolnók a szabályrendeletnek összes hiányosságait, akkor kitűnnék, hogy bizony-bizony nagyon is nem gondoltak az alkotói arra, hogy beáll itt, ebben a városban, a külvárosokban is fejlődés. Pedig amint ma látjuk, éppen a külvárosok azok, amelyekben folyik szépen az építkezés. Ma már nem lehet megkülömböztetést tenni külváros és belváros között.

De különösen nagyon hiányosan intézkedik a statutum a külterület felől. Persze, amikor csinálták, pusztá, sivár terület volt a város határa. Ma pedig úgy vagyunk, hogy szinte a földből nőnek ki a szép, fehér, barátságos tanyaházak. Szép sorjában emelkednek

a tanyaházak egyrésztől, a villaszerű házak a szőlőkben másrésztől.

Ezek egész bitangjában vannak hagyva. Ma már nem lehet ezt a semilyen állapotot fentartani. Ma már ezekről a külterületi építkezésekről is kell intézkedni.

A szabályrendeletek módosítása pedig egyre huzódik, halasztódik. Utánna kell látni, hogy végre ezek rendbe jöjjenek, megalkottassanak és akkor az építési szabályrendeletet úgy, oly módon kell megcsinálni, hogy az a mai viszonyoknak megfeleljen. Sőt tovább kell menni és némi előrelátással a jövő fejlődését is számításba kell vennünk.

Régi vasuti baleset a törvényszék előtt.

Emlékezetes lehet olvasóink előtt az a halálös szerencsétlenség, amely ez év április havában a bajai állomásnál történt.

Ez április havában a helybeli állomás rak-tárainál a Drescher Gyula cég részére érkezett vasárú kirakásával foglalatokódó Ifkovic József napszámot, aki négy társával együtt végezte a nagy munkát.

A bajai vasuti állomás szűk viszonya arra kényszerítik a vasut munkásait, hogy a munkában levő vagonokat is tolassák, mert különben fenakadna a szűk pályaudvaron a munka. Csak úgy mellesleg említjük meg, hogy a napokban irt le a városba a kereskedelmiügyi miniszter, hogy a bajai állomás nem kell átalakítás, mert a mai állapotok megfelelnek a helyi viszonyoknak. Hogy mennyire, azt az áprilisi szomorú halálös kimenetelű eset bizonyítja a legjobban.

Ez esetben Ifkovic rakodása alkalmával volt Molnár Mátyás kocsirendező tolatásokkal elfoglalva.

A kirakodó napszámokat akadályozta munkájukban egy vasuti kocsi, melyet közös erővel toltak előre a sín páron. Eközben nem vették észre, hogy a kocsirendező ugyanakkor ugyanarra a pályára lökött egy kocsit, mely lassan közeledett feléjük.

A két kocsi néhány szempillantás múlva összeütközött és az ütközők közé került

Ifkovic József, aki hátulról tolt az utban levő kocsit.

Remes, velőtrázó sikoltás következett. Ifkovic összeszűzött, véres tagokkal bukott a földre és rövid haláltusa után meghalt.

A szomorú ügyben megindult a vizsgálat, a szabadkai ügyészség pedig Molnár Mátyás máv. kocsirendező ellen vádat emelt gondatlanságból okozott emberölés vétsége miatt.

Molnár a vádirat ellen kifogásokkal élt, amellyel a napokban foglalkozott a szabadkai törvényszék váditanácsa.

A váditanács Molnár ellen megszüntette az eljárást azzal az indoklással, hogy Ifkovic saját vigyázatlanságának iett áldozata.

Az ügy eddig Molnárék részéről rendben van. Molnár nem is tehet a balesetről. Ő nem okozója annak, hogy ilyen gyalázatosak a viszonyok a bajai pályaudvaron.

Az Ifkovicok árvái, özvegyei elsiratják a a család fenntartókat és következnek ismét a «saját vigyázatlanságok».

Csak hogy ez az állapot tarthatatlan. Ez így sokáig nem igen mehet. A város vezetőségének oda kell hatnia, hogy az államvasut meggyőződjék arról, hogy itt sokáig nem lehet huzni-hallogatni a kibővítést. Megköveteli azt a közönség testi épségének biztonsága és a kereskedők és iparos, valamint a forgalom egyaránt.

Egy csókért 40 hónapi fegyház.

A péterváradai katonai fogház új rabja.

Vasárnap este a szabadkai vasuti pályaudvar folyosóján feltűnt egy különös csoport. Őt sárgapariolija, részvétlen arcú katona feltűzött szuronya között egy szomorú, sápadt képű nyurga fiú ült, szemébe huzott sapkája alól érdeklődéssel nézve a pályaudvar nyugsgó embertömegét.

A sápadt arcú katona bluzán még ott vannak a cérna maradványai annak, hogy a galéron még nemrégben csillag büszkélkedett s a legény egész magatartásán meglátszott, hogy intelligens fiú, aki nem igen van szokva sem a katonai élet kényelmetlenségeihez, sem ehhez a szokatlan kíséretéhez.

A feltűzött szuronyú katonának s az élesre töltött fegyverek dacára is nem volt nehéz beszélgetésbe állni a sápadt fiúval. A kísérői

Fischer Pál úri- és női divatárú üzletében az összes cikkek

(női és férfi fehérnemű, kalap, ernyő, nyakkendő, csipke, szallag, harisnya stb.)

költözködés miatt mélyen leszállított olesó áron vásárolhatók.

sem magyarul, sem németül nem tudnak. Nagyon szomorú uton és nagyon kínos cél felé indul Klein Sándor, — ez a sápadt arcú katonája neve — viszik a péterváradai várba, katonaságnak.

Azt is elmondja, hogy miért került oda.

Egy leány miatt, egy csillogó szemű dal-mát tündér miatt.

Elbeszéli, hogy civilben könyvelő volt, a katonaságnál hamar felvitte a káplárságig, s mint számvevő káplár hivatalos pénzt is kezelt.

Korporál Klein megismerkedett Zarában egy dalnót leánnyal, aki szerette ugyan a fess káplárt, de ez a szerelem nagyon sok pénzbe került. Egy este, addig nem akarta a szép leány Klein csókját viszonozni, míg 50 koronát nem ad neki. A káplár a hivatalos pénzhez nyúlt, sikkasztott.

Bűnét másnap felfedezték s noha ő harmadnap már pótolta a sikkasztást a hadbíró-ság 3 évi és 4 hónap börtönrre ítélte.

A rabtság hosszú idejét Péterváradon tölti el a sápadt fiú.

A kísérői a komoly szuronyok, a veszedelmes manichek dacára is nekilátnak s görögdyint falatoznak, korporál Klein pedig rágyújt egy ajándékba kapott cigarettára s nézi, amint a bodor füst elszáll. Talán az utolsó cigarettát ez s minden szippantásával a szabadságtól, az emberi élettől bucsuzik.

TELEFONHIREK

Bpest, 1912. szeptember 13.

Karhatalmi zászlóalj

szerveztek az I. számú honvédegyalozredből, amely 1912. szeptember 16-tól 1912. december huszadikáig áll rendelkezésére a magyar képviselőház elnökének. Ezt a karhatalmi zászlóalj egy honvédelmi miniszteri „bizalmas” jelszű rendelet alapján szervezték a honvédségnél, de szerveztek ngyanilyen karhatalmi zászlóaljakat az összes budapesti közös kaszárnyában is.

A képviselőház tájékán nem lesznek csendőrök és rendőrök, de annál több lesz belőlük a képviselőház pincéiben, akik mind az elnök intésére lesnek

Azt a tervet, hogy a delegációba magyar bakákat visznek be, elejtették, mégis csak tulmerésznek találták, hanem helyettük cseh és bosnyák katonák mennek majd a magyar népképviselőknél.

Eötvös Károly

a kiváló kriminálista, a nagy író és a képviselőház kiváló debattiere ma teljesen összetört testileg-lelkileg elpusz-

tult. Üldözési mániában szenved és teljesen elveszítette emlékező tehetségét. A boldogtalan ember a Balaton mellékén van egy református esperesnél, ahol váltig azt hajtogatja, hogy ír egy művet amelybe bebizonyítja, hogy a tudományos akadémiát nem Széchenyi István alapította.

A nagygyakorlat áldozata.

Boros András zentai legény a nagygyakorlatra bevolt vonulva. Menetelés közben feltörte a lábát, a talpán hólyag volt. A legényt nem vették gyógykezelés alá, vérmérgezést kapott és meghalt.

A NAP ESEMÉNYEI.

Eljegyzés. Kolozsváry Leonkát eljegyezte Meskó Ottó Baja thjf. város tb. pénztárnoka.

Leköszönt alparancsnok. A bajai önkéntes tüzoltó testület parancsnoksága a hetes bizottsággal egyetemben ülést tartott e hó 10-én este 6 órakor. Ez alkalommal Gardalics Lajos alparancsnok leköszönt állásáról és dr. Fehér Lőrinc főparancsnok, Posta Miklóst tiszteletbeli alparancsnoknak. Kozacsek István, Babócsay Károly, Kratočvill Gézát tisztekké, Kiss János Wunderlich Józsefet őrpáncsnokká, és Winkler Péter Hegedűs István csövezetőkké nevezte ki.

Hogy lehet vénébl fiatal. A fővárosban most általános beszéd tárgyat képezi a Rákóczi ut 15. számú volt »Fehérlő« épületének feltűnést keltő átalakítása. Ezen 96 éves elavult szálloda épületet a fővárosban és vidéken előnyösen ismert Egerváry Géza szállodás 100 nap alatt átváltoztatta tündérpalotává és abban oly pazar berendezésű termeket és parkettás szobákat teremtet, hogy e téren az eddig nyújtott minden kényelmet és fényt tulszárnyalja. A szálloda előkelő fekvése, a létesített gyönyörű közös Hall, a pompás szobákban remekebbnél-remekbb butor, azokban minden technikai vívmány, önműködő ébresztő készülék, hideg, melegviz-mosdók, központi fűtés, szóval minden ott levő helyiség egy fiatal, üde leányt tüntet fel a volt vén asszonyosság helyén.

Pusztulnak a csendőrségi lovak. Bácsalmáson a mult hó végén több csendőrségi ló takonykórban megbetegedett. Vallu József csendőrfőhadnagy, a szabadkai szakaszparancsnokság vezetője vasárnap Bácsalmásra utazott Szóts Imre szabadkai katonai állatorvossal, hogy a lovakat megvizsgálják. A vizsgálat eredményeképen tegnap egy 900 korona értékű lovat agyon kellett lötni, mivel gyógyíthatatlan volt s attól lehetett tartani, hogy a többi lovakra is átragad a takonykór.

A moholi bekormozott rablók. A Tisza-mentéről csak érkeznek nap-nap után rémes rablőhistóriák hírei. Férjgyilkosok, halálos kimenetelű verekedések stb. Most Moholról érkezik hír kormosarcu rablókról, akik azonban aligha maradnak sokáig az lsten szabad ege alatt, mert a moholi csendőrség már nyomaikra akadt. Éjjel tizenegy órakor hatolt be Vass Istvánné moholi lakosné házába a kamara ablakán át két bekormozottarcu ember. Az asszonyt felverték álmából és torkon ragadva pénzt követelték. A halálrareműlt asszony előbb aprópénzt, mintegy 70 koronát adta át, de a rablók, akik valószínűleg tudták, hogy Vass Istvánnénak több pénze van, ezzel nem elégedtek meg, hanem újra fojtogatni kezdték, több pénzt követelve tőle. A szerencsétlen asszony erre, csakhogy életét mentse meg, kénytelen volt összes vagyonát, mintegy 280 koronát átadni a rablóknak.

A legelső motoros uszály a Dunán. A napokban érkezett Budapestre a Délnémet Dunagőzhajózási Társaság tulajdonát képező Bolinder nevű uszály, mely a Duna legelső motoros uszályhajója. A hajó egy 300 lóerős Diesel-féle motorral van felszerelve, mely a svéd Diesel-motorvállalat stockholmi gyárában készült. A jármű 8000 métermázsa hordképességű és az utat a Dunán föfelé megterhelve 12 kilométer óránkénti gyorsasággal teszi meg.

Kik mérhetnek hust. A belügyminisztériumból körrendelet érkezett a városhoz, melyben a husmérésnek kizárólag hozzáértő szakemberekkel való végeztetése iránt intézkedik. Ehhez mérten utasította a polgármester a rendőrséget, hogy szigoruan ügyeljen arra, miszerint a husmérést kizárólag szakemberek végezzék s ott, ahol a husmérő iparengedélyt nem szakember bírja, a főnök szakmunkás tartására köteleztesse.

A plébános kutyája. Örömben történt, hogy a falu lelkipásztoránál egy vasárnap a megyés püspök körútja közben vendégül maradt. Ebéd után — mert a főpap tiszteletére nagy társaság jött össze — kimentek a paplak kertjébe és a vendégek élénk eszmecserébe bocsátkoztak. Beszélgettek a gazdaságról, a politikáról és a művészetről. Bodri, a plébános kutyája egykedvűen hallgatta a diskurzust egyet vakkant és bemegey a házba. Kisvártatva kijön és szájában egy kosárba hozza a két elefánt védjegyű Diadal kávé, mely a legjobb kávék keveréke és amely a tulajdonos saját módszere szerint olyképen van konzerválva, hogy ízét és zamatját évekig megtartja. Csak a két elefánt védjegyre és a zárt csomagra kell ügyelni. A Diadal kávé minden jobb fűszerkereskedésben kapható.

FODOR KÁROLY.

segédszerkesztő.

Telefon: Szerkesztőség és kiadóhiv. 101.

A „Szegedi Kereskedelmi és Iparbank” bajai fiókintézetének jelenlegi üzlethehelyiségei 1912. évi november hó 1-re üzlethehelyiségeknek kiadó.

Bővebb felvilágosítás kapható Drescher Gyula tulajdonosnál.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy az I-ső bajai tamburazenekar **Petrovác Béla** és **Farkas Károly** vezetése alatt a Casinó vendéglő helyiségében

hangversenyez.

A nagyérdemű közönség szives partifogását kéri teljes tisztelettel
Preimájer Pál
Casinó vendéglős.

Michitsch István zárda utcai házában dr. Monostori ügyvéd volt **lakása** későbbi **irodája** november 1-étől bérbé adandó, bővebbet a háztulajdonosnál.

Irodai gyakornok.

Egy irodai alkalmazást kereső gyakornok **felvétetik Rosenfeld Albert** butor- és fűszer-kereskedésében irodai működésre Ajánlatok közvetlenül Rosenfeld Alberthez intézendők.

449 szám.
végr. 1912.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. és váltó törvényszéknek 1912. 105883/p számú végzése következtében dr. Hajdu Artur ügyvéd által képviselt Dénes B. cég javára Wagner István ellen 822 korona s jár. erejéig 1912. augusztus hó 26-án foganasított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 600 kor. becsült következő ingóságok, u. m.: egy benzin motor nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbírószág 1912. évi V. 622/p sz. végzése folytán 822 kor. tők-követelés, ennek 1912. évi április hó 5. napjától járó 6% kamatai és $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 79 K 80 f. bíróság megállapított költségek erejéig, Felsőszentivánon 304. sz. házában a végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1912. szeptember hó 23-ik napjának délelőtt 10 órája határidőül kintzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni. Amennyiben az előverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Baja, 1912 évi szeptember hó 11-én.

Horvánszky László,
kir. bír. végrehajtó.

Törlesztéses kölcsönöket

engedélyezünk

15-től—65 évig

terjedő időtartamra

4¹/₂ 0⁰ alapon,

kedvező feltételek mellett.

Bajai Keresk. és Iparbank.

HIRDETÉSEK

felvételnek — a kiadóhivatalban

Nánay Aurél

könyvnyomdája
Bácsalmáson.

2

Könyvnyomdai munkák
izléses, gyors és
jutányos elkészítése!!!
Közszégi nyomtatvány-
raktár!

Adamek-féle nagy

cserépkályhámát,

melyet ezelőtt 3 évvel állítottam 120 korona költséggel, minden elfogadható ártért eladom.

Egy kisebb, jókarban levő cserépkályhát szintén eladok.

Ifj. Wagner Antal.

Kereskedősegedek

szatócsok, és jó megjelenésű iparosok, kiknek a jelenlegi keresetük nem kielégítő, nagy részvénytársaságnál heti 50—60 és több koronát jövedelmező **penzbeszedő ügynöki** állást nyernek Baján és vidékén. Ajánlatok „szorgalmas” alatt a kiadóhivatalba küldendők.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHEETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

A Szegedi Kereskedelmi és Iparbank bajai fiókjának

(Drescher Gyula-féle házbán)

elsőrendű feltételek mellett nyújt

j e l z á l o g k ö l c s ö n ö k e t

! földekre 10-től 65 évig terjedhető annuitásokkal, vagy tiszta kamatozású alapon. A kölcsönök lebonyolítása simán, gyorsan, a legmérsékeltőbb költségekkel és a felek iránti legmesszebb menő előzékenységgel történik. !

ÁLLANDÓ

BYTORKIÁLLITÁS

Baján, Erzsébet királyné-utca 7. szám alatt.

Rosenfeld Albert ajánlja nagy választékban saját készítményű *fa- és kárpitos-butorait* meglepő kedvezményes

ár és fizetési feltételek mellett. Diszitéseket és lakberendezéseket kiváló szakmunkásom végzi. Telefonszám 84.

A mesterdalnok . . .

Czipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha czipót szegzek, varrok.
Rajt' van

Egyszerűen díszes cementlapok □²-ként
2-24 K-tól kezdve
Csiszolt mozaik lapok □²-ként 5 K-tól kezdve
Beton műkölépeső f. mtr.-ként 5 K-tól kezdve
Csiszolt granit lépcső f. mtr.-ként
10 K-tól kezdve
Beton sirkeret 2 m. hosszú 1 m. széles
15 K-tól kezdve
Beton sirkeret 1 m. hosszú sírfedőlappal
50 K-tól kezdve
Drótbetétes cementesővek 15-100 cm. átmérőig
Kut fedőlapok betonból 20 K-tól kezdve
Kutmedencék betonból 6 K-tól kezdve
Vízmedencék betonból 16 K-tól kezdve
1 kocsi dunai homok hazaszállítva 4 korona.
Mindenféle beton- és műkö munkát ellátal

Grünhut Miksa
Spitzer-féle téglá- és cemetárugyára.

Egy jó fiu

tanoncnak és egy fiu kifizetőnek **fizetés-
sel** azonnal felvétetnek a Corvin nyom
dában (Mátyás király-tér 8 sz.)

Tisztelt Háziasszony!

Vegyen kizárólag két elefánt védjegyű

„DIADAL”

pörkölt kávé

mely a világ
legjobb
kávé-
keveréke

erejét, ízét,
illatát
állandóan
megtartja.

Csak zárt csomagokban e

véd-

jegygyel

valódi.

☛ Kapható minden fűszerüzletben. ☛
Óvakodjunk utánzatoktól.
Minden két kilóhoz egy ingyen kávésbögre.

- 1/4 kilo Diadal pörköltkávé . . . 1 kor. 25 fillér.
- 1/4 kilo Salon Diadal pörköltkávé 1 kor. 35 fillér.
- 1/4 kilo Elite Diadal pörköltkávé . 1 kor. 50 fillér.

☛ Kátrány, carbolineum fedéllemezek és fertőtlenítő szerek nagy raktára ☛

HUSZÁR JÓZSEF

kizárólagos festékkereskedésében, Baján, Fötér.

Saját gyártmányú I. rendű olajfesték kimérve bármely színben 1 kg. 80 fillér.

Mosható. ☛

☛ Tartós és nem ragad. ☛

☛ Mosható.